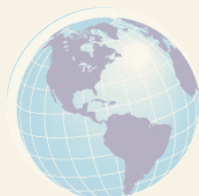

C O N J U N C T U U R N O T A

HALFJAARLIJKSE ANALYSE

APRIL 2005

I N H O U D S T A F E L

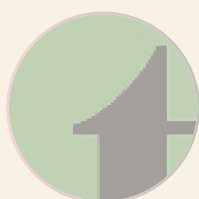
I N T E R N A T I O N A A L

Eurozone	5
Verenigde Staten	5
Japan	6

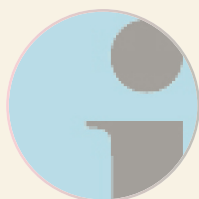
V L A A N D E R E N

Algemeen	7
Industrie	8
Handel	10
Bouw	10
Gezinnen	11
Arbeidsmarkt	12

T O P I C

Situering	14
Methode	15
Geselecteerde reeksen	18
Kenmerken	21
Toestand april 2005	21

I N F O R M A T I E

Definities en informatie	23
Publicaties van APS	24
APS website	25

HOOFDLIJN

De grote muntzones zullen er vermoedelijk niet in slagen de goede economische prestaties van 2004 te evenaren.

De recentste indicatoren wijzen ook in Vlaanderen op een afkoeling van de conjunctuur. Dit is in het bijzonder het geval voor de industrie en de handel. Onze uitvoer ondervindt nadelige gevolgen van de sterke euro en de zwakkere economische toestand bij onze belangrijkste handelspartners. De recente olieprijsstijgingen zijn voelbaar voor de consument en zetten een domper op een verdere ontwikkeling van de rendabiliteit van de bedrijven.

De uitzendarbeid en het aantal vacatures zitten in de lift, wat een gevolg is van de aantrekkende conjunctuur in 2004. De werkloosheid gaat in stijgende lijn, maar er is ook invloed van de opname van PWA-werknemers en de langere inschrijvingsperiode voor oudere werkzoekenden.

Deze conjunctuurnota werd gefinaliseerd op 24 april 2005.

Internationaal

Tegen het einde van vorig jaar matigde de wereldeconomie haar snelheid, zij het dat de groei over het volledige jaar 2004 nog steeds 5,1% bedroeg, tegenover 4,0% in 2003. Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) voorspelt een groeivoet van 4,3% voor dit jaar en 4,4% voor 2006. Dit aantrekkelijke beeld verhult evenwel een uiteenlopend groeipatroon in de drie grote economische zones.

EUROZONE

De eurozone moest het stellen met een bescheiden groei van 2,1% in 2004, hetgeen duidelijk minder is dan de prestaties van de Verenigde Staten en zelfs Japan. Binnen de eurozone tekent zich bovendien een steeds markanter contrast af tussen het relatief dynamische Frankrijk, Spanje, Finland en in mindere mate België enerzijds en Duitsland, Nederland en Italië anderzijds. Deze tweede groep landen kende in het laatste kwartaal van 2004 een negatieve groei. Het Verenigd Koninkrijk (buiten de eurozone) laat eveneens een behoorlijke groei optekenen. De vertraagde groei in de eurozone is vooral te wijten aan een verzwakking van de handelsbalans, die de groei in het derde en vierde kwartaal op jaarbasis met respectievelijk 0,5 en 0,1 procentpunten naar beneden haalde. Dit hangt grotendeels samen met de versterking van de euro en de vertraging van de wereldconjunctuur.

De inflatie bleef in 2004 met 2,1% boven de richtwaarde van 2% van de Europese Centrale Bank (ECB). Deze overschrijding is niet alleen toe te schrijven aan de olieprijsen maar ook aan de verhoging van indirecte belastingen (tabak) en de gereglementeerde prijzen (gezondheidszorg). De toegenomen vraag vanuit Azië, maar ook de politieke onzekerheid in belangrijke producerende landen en de schaarste aan reservecapaciteit houden de futures voor olie op een hoog niveau (meer dan 50 \$ / vat voor de rest van 2005, nadien afnemend). De algemene inflatieverwachtingen blijven desondanks gematigd. Een verdere scherpe stijging van de olieprijsen zou deze verwachtingen kunnen ondermijnen. Algemeen wordt geen onmiddellijke verhoging van de ECB-intrest gevreesd. Deze is opnieuw onveranderd op 2% gebleven. Toch is er een consensus dat op langere termijn de korte en lange rente zullen stijgen. De 3-maands-EURIBOR, in maart op 2,1%, zou binnen een jaar opklimmen tot 2,6%. De Duitse bund op 10 jaar zou stijgen van 3,7% tot 4,2%.

Op budgettair vlak blijven de overheidssaldi en vooral de openbare schuld een aandachtspunt. Hoewel het globaal tekort is gedaald van 2,8% van het BBP in 2003 tot 2,7% in 2004, hebben 4 van de 12 landen van de eurozone, waaronder Frankrijk en Duitsland, hun begrotingen met een tekort van meer dan 3% afgesloten. De schuld in de eurozone is licht toegenomen van 70,8% tot 71,3% BBP. De groeiverwachtingen blijven aan de matige kant: voor 2005 wordt een vertraging tot zo'n 1,6% voorspeld, gevolgd door een verbetering tot 2% of iets daarboven in 2006.

VERENIGDE STATEN

In tegenstelling tot de andere muntblokken kunnen de Verenigde Staten met een groei van 4,4% terugblikken op een bevredigend 2004. De BBP-groei neemt de jongste kwartalen licht af (3,9% op jaarbasis in het laatste kwartaal van 2004). De ongerustheid over de schaduwzijden van de Amerikaanse economie is recent toegenomen.

De lopende rekening van de betalingsbalans kende in 2004 een recorddeficit van -5,7% van het BBP. Deze tekorten zijn tot nog toe zonder grote problemen gefinancierd door de rest van de wereld. De vraag naar Amerikaanse effecten is echter niet onbeperkt. Een herstel van de lopende rekening zal op middellange termijn een verdere verzwakking van de dollar en een versterking van de overige munten vergen, vooral in Azië. Het monetaire beleid blijft strak om inflatoire spanningen als gevolg van de economische groei te temperen. De beleidsrente werd op 22 maart 2005 verhoogd tot 2,75%, tegenover slechts 1% eind 2003-begin 2004. Verdere rentestijgingen in de VS worden algemeen verwacht: over een jaar zou de rente op 3-maands Treasury Bills stijgen van 2,7% in maart 2005 tot 4,0%, de 10-jaars Treasury Bonds van 4,5% tot 5,1%.

Het overheidstekort is in de VS nog groter dan in de eurozone (4,3% BBP in 2004), maar is wel afgenomen in vergelijking met 2003 (4,6% BBP). De overheidsschuld bedraagt 61,0% van het BBP. Voor 2005 wordt een groeivertraging aangekondigd tot het nog altijd comfortabele niveau van circa 3,6%, en een verdere verzwakking in 2006.

JAPAN

In Japan is onmiskenbaar een groeivertraging opgetreden. Sinds het tweede kwartaal van 2004 vermindert de jaar-op-jaar groei, die in het vierde kwartaal niet meer dan 1,0% bedroeg. In heel 2004 bedroeg de groei toch nog 2,6%. In het vierde kwartaal bleef de toename van de binnenlandse vraag zelfs beperkt tot 0,7% jaar-op-jaar. Het aandeel van de lopende rekening in het BBP is in 2004 opgelopen tot 3,7%; tegenover 3,2% in 2003. De monetaire politiek blijft zo accomoderend mogelijk. De beleidsrente blijft op 0,1% staan. Gezien de conjunctuur wordt hierin geen verandering verwacht. Voor de 10-jaars-overheidsobligaties wordt binnen een jaar wel een lichte stijging van de rente verwacht.

Het begrotingsbeleid oefent nog steeds een ondersteunende werking uit op de economie: het tekort bedroeg in 2004 7,1% van het BBP, tegenover 7,8% een jaar eerder. Het spreekt vanzelf dat in die omstandigheden het gewicht van de openbare schuld niet vermindert: zij bedroeg niet minder dan 169,4% van het BBP in 2004, tegenover 164,7% in 2003.

De groeiverwachtingen blijven matig: voor dit jaar gaan de prognoses uit van 1% groei, met een verbetering tot bijna 2% in 2006.

V l a a n d e r e n

ALGEMEEN

Het Federaal Planbureau (FPB) gaat bij de macro-economische vooruitzichten voor de begroting uit van een reële BBP-groei voor België met 2,2% in 2005. Daarmee stelt het FPB haar eerdere prognoses van een semester geleden neerwaarts bij met 0,3 procentpunt. In ieder geval zou de Belgische economie zich dit jaar wat minder krachtig ontwikkelen dan in 2004 (+ 2,7%). De groei in de belangrijkste economische zones (Verenigde Staten, Azië, eurozone) verzwakte immers eind vorig jaar, hetgeen samen met de appreciatie van de euro op onze uitvoer weegt. Het FPB verwacht dat de internationale conjunctuur in de loop van 2005 gaandeweg verbetert en dat de impact van de recente olieprijsstijgingen en de duurdere euro uitdeint. De private consumptie zou iets afzakken in 2005 na een vrij sterke groei gedurende de twee

voorgaande jaren. De investeringen daarentegen zitten in de lift, zowel de private als de publieke.

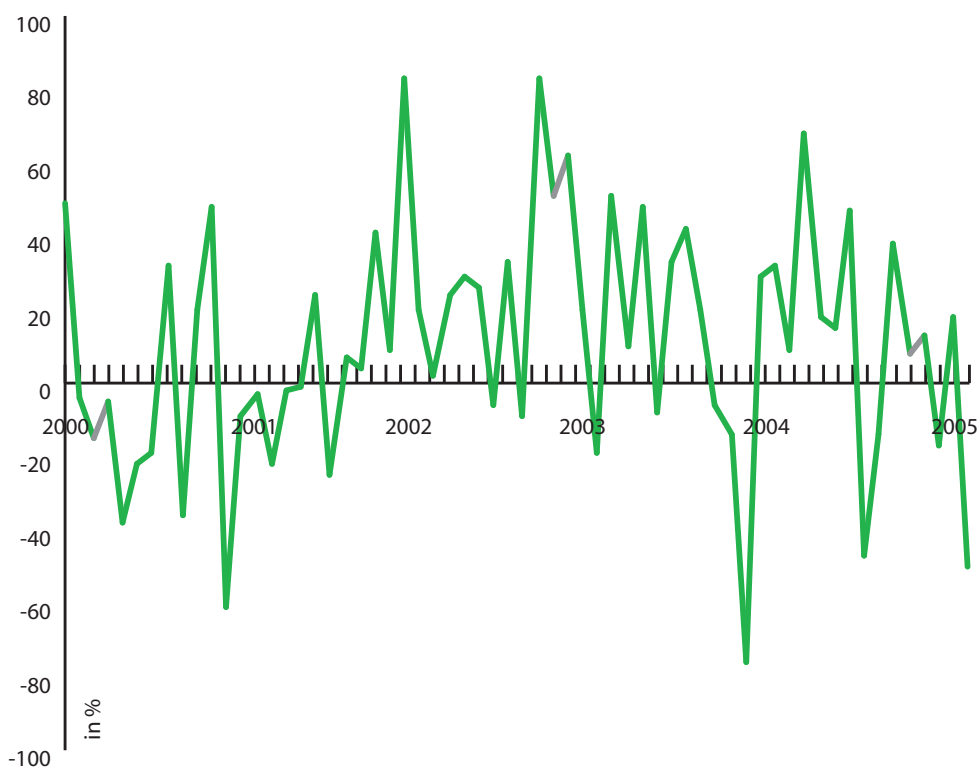
Graydon noteerde tijdens de eerste twee maanden van 2005 697 faillissementen of een daling met 4,4% ten opzichte van vorig jaar. Dit staat in contrast met de toename over heel 2004 (+ 4,2%). De evolutie was uiteenlopend voor de firma's (- 9,4%) en de eenmanszaken (+ 22,8%). Bij de falingen verloren 1.881 werknemers hun baan of 9,3% minder dan een jaar eerder. In januari-februari 2005 waren er 34% minder gewone stopzettingen in vergelijking met dezelfde periode van 2004.

Tijdens de beide eerste maanden van 2005 zagen 1,9% minder ondernemingen het levenslicht. Dit is te wijten aan het minder grote aantal firma's (- 15,3%). De eenmanszaken realiseerden een toename met 6,8%. Over heel 2004 waren er 10,5% meer oprichtingsakten.

Per slot waren er in februari 2005 welgeteld 468.809 firma's en eenmanszaken. In vergelijking met een jaar eerder is dit een aangroei met 2,7%.

JAAR-OP-JAAR GROEI VAN DE
FAILLISSEMENTEN

BRON: GRAYDON

De conjunctuurcurve voor de industrie (Nationale Bank van België, NBB) is sedert oktober 2004 opnieuw dalende. De recentste brutowaarden voor februari en maart 2005 bevestigen de neergaande trend. Daarmee komt een einde aan de opwerende conjunctuur in de verwerkende nijverheid die een aanvang nam in het voorjaar van 2003 en enkel begin 2004 kortstondig stagneerde. Het productietempo nam medio 2004 af. Toch registreerde het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS) tijdens de laatste drie maanden tot januari 2005 een toename van de productie in de industrie met 2,3% op jaarbasis. Dit is voornamelijk te danken aan de evolutie bij de investeringsgoederen (+ 4,5%) en de niet-duurzame consumptiegoederen (+ 3,8%). In de sector die intermediaire goederen produceert was de aangroei matiger (+ 1,3%). Bij de duurzame consumptiegoederen werd zelfs een daling met

6,8% vastgesteld. De neergaande trend van de laatste drie jaren wordt daarmee verdergezet.

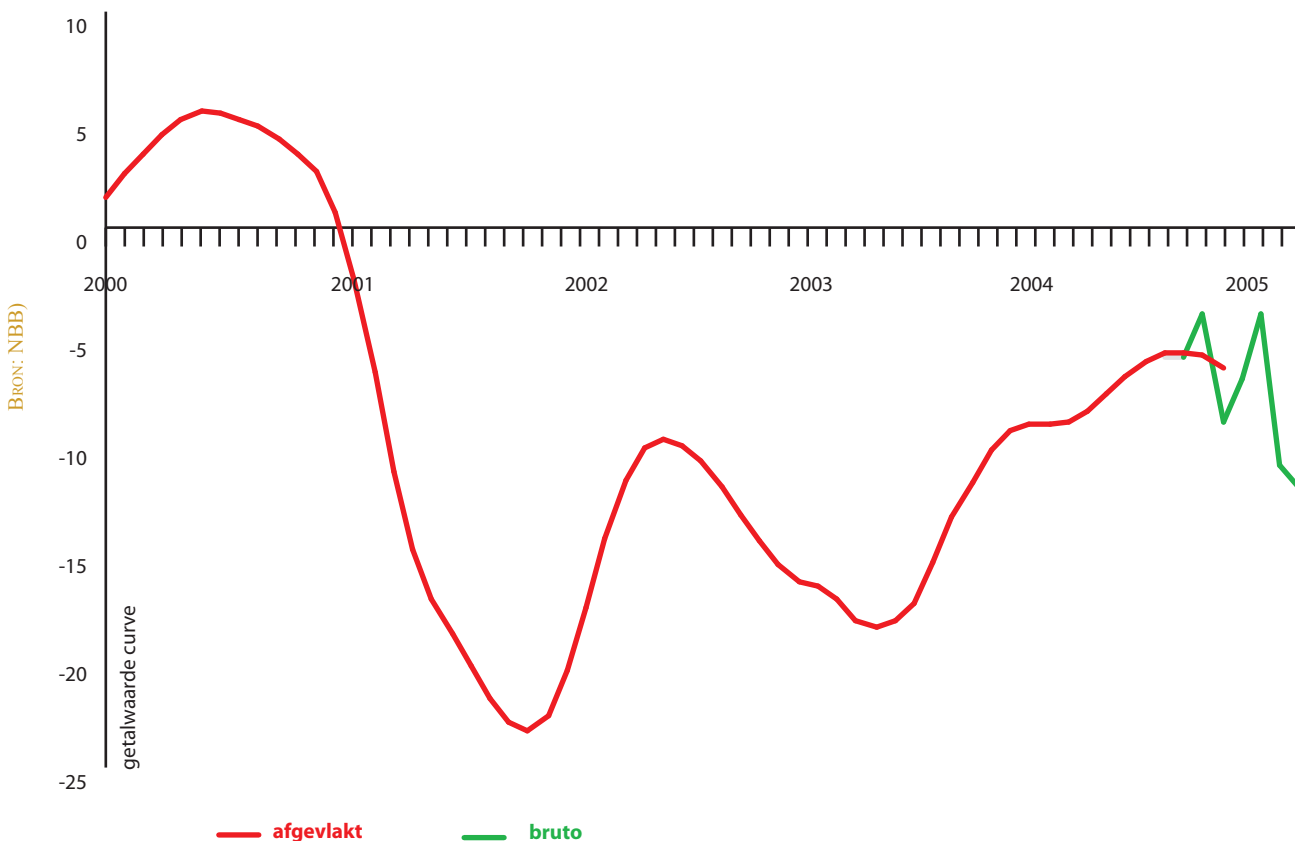
De bestellingen uit het binnen- en buitenland kennen een aarzelend verloop. De bedrijfsleiders zijn van oordeel dat hun orderpositie afneemt, inzonderheid de orders afkomstig uit het buitenland.

Anderetekenend wijzen op een zwakker wordende conjunctuur zijn de toenemende voorraden en de afbrokkelende werkgelegenheidsvooruitzichten. Ook de vraag gaat niet meer in stijgende lijn.

De industrie noteerde een bezettingsgraad van het productievermogen van 81,2% bij de aanvang van het eerste kwartaal van 2005 (seizoengezuiverd, exclusief voeding).

De capaciteitsbezetting liep eind 2003 op en leek zich in 2004 te stabiliseren. Bij de intermediaire goederen was er doorheen 2004 een toename. Deze nam een einde in het begin van 2005. De bezettingsgraad brokkelt lichtjes af bij de investeringsgoederen.

CONJUNCTUURCURVE VERWERKENDE NIJVERHEID

De bedrijven die consumptiegoederen produceren wisten een partieel herstel van hun capaciteitsbezetting te realiseren in het tweede trimester van 2004 na de inzinking bij de aanvang van dat jaar. Nadien was er weinig evolutie.

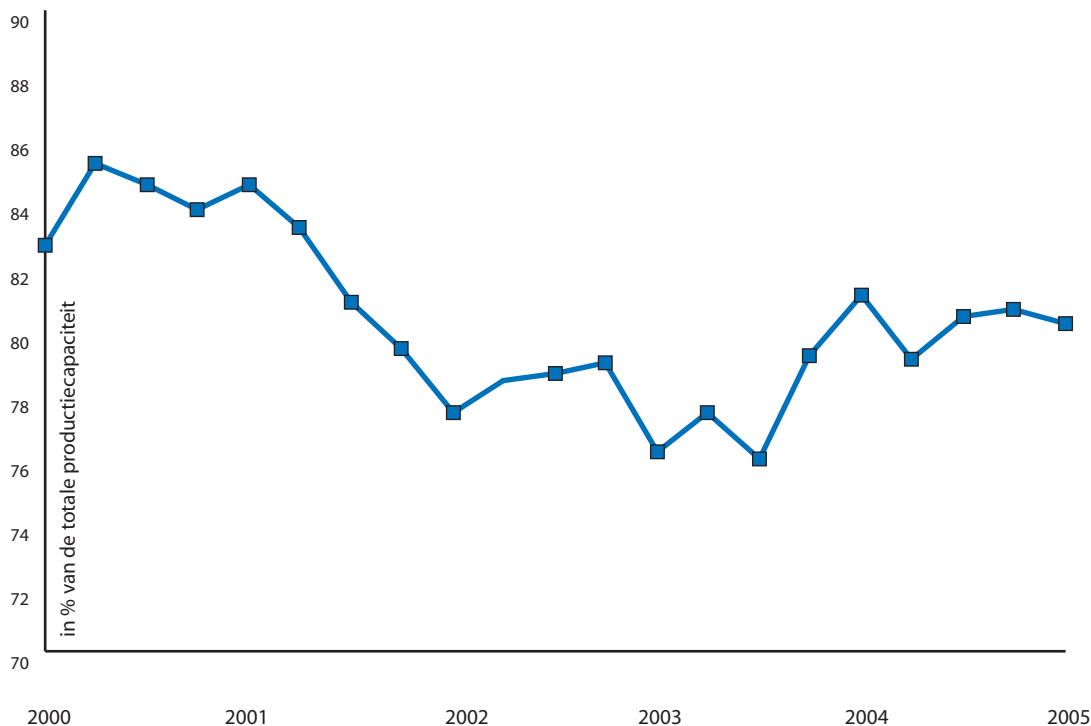
De investeringen in de Belgische verwerkende nijverheid (zonder bouw- en nutsbedrijven) zouden volgens de semestriële enquête van de NBB van november vorig jaar met 13,1% gedaald zijn in 2004. Voor 2005 wordt een toename met zo maar even 21,9% verwacht. De NBB vermoedt dat een aantal grote projecten die aanvankelijk voor 2004 waren gepland uitgesteld werden tot dit jaar. Er zij wel opgemerkt dat de verwachtingen die in het najaar geformuleerd worden voor het komende

jaar doorgaans te optimistisch zijn.

Volgens de nieuwe statistieken van de buitenlandse handel kende de uitvoer in 2003 een toename van nominaal 1,9%. Dat komt in reële termen overeen met een stagnatie. Gedurende de eerste drie kwartalen van 2004 leefde de Vlaamse export gaandeweg op. Zo was het bedrag aan uitgevoerde goederen in het derde trimester van 2004 13,5% hoger dan het jaar voordien. De invoer klom in 2003 nominaal met 2,3% en kon tot dusver in 2004 sterkere groeicijfers voorleggen dan de export (+ 19,5% jaar-op-jaar in het derde trimester van 2004). Dit komt doordat de binnenlandse vraag relatief sterk is waardoor de import aantrekt. De uitvoer ondervindt hinder van de sterkere euro.

BEZETTINGSGRAAD VAN HET PRODUCTIEVERMOGEN
(SEIZOENGEZUIVERD).
GEZAMENLIJKE VERWERKENDE NIJVERHEID

BRON: NBB)

HANDEL

In november 2004 kwam de stijgende conjunctuurbeweging tot een halt. De eerste waarnemingen voor 2005 bieden niet veel perspectief op beterschap. De omzet evolueert neerwaarts. Volgens de recentste brutowaarden lopen de voorraden op. De binnen- en buitenlandse bestellingen stagneren. Er zit tenslotte geen opwaartse dynamiek meer in de vraag.

BOUW

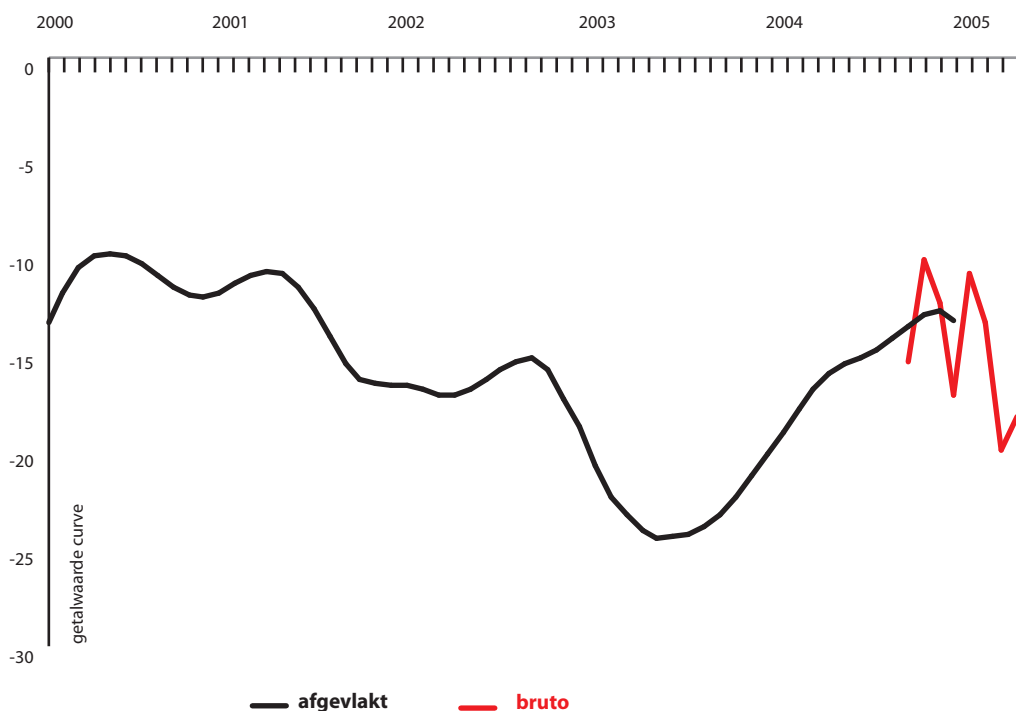
In de sector van de ruwbouw is de conjunctuur nog opwaarts gericht. De laatste brutowaarde voor maart 2005 doet het evenwel minder goed. De uitgeoefende bedrijvigheid ging in stijgende lijn tot en met februari 2005, maar dook nadien fors. Het orderbestand neemt een vrij neutrale

koers aan. Het verloop en de vooruitzichten voor de werkgelegenheid nemen echter toe. De vraagvooruitzichten lijken stand te houden in de bouwsector. Het NIS registreerde tijdens het laatste kwartaal van 2004 8,8% meer vergunningen voor woningen dan een jaar eerder. Voor heel 2004 beliep de toename zelfs 18,0%. Gedurende de eerste elf maanden van 2004 zat ook het aantal begonnen woningen in de lift (+9,8% in vergelijking met dezelfde periode van 2003). Tijdens de laatste drie geregistreerde maanden (september-november 2004) was er wel een achteruitgang van de aangevatte woningen met bijna 10% op jaarbasis. Volgens de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) oefenen de lage rentevoeten en de verlaging van de registratierechten in Vlaanderen een positieve invloed uit op de bouwactiviteit. De duurder wordende bouwgrond is dan weer een belemmerende factor.

Het aantal begonnen verbouwingen kende echter een daling met 18,8% tijdens de laatste drie maanden tot november 2004. Voor de elf reeds beschikbare maanden van 2004 lag het aantal 4,7% lager. Sedert de start van 2005 is een nieuw fiscaal regime in voege dat gunstig is voor de aankoop van een woning. Daar de verwerving van een woning dikwijls gepaard gaat met renovatiewerken is de VCB hoopvol gestemd voor de verbouwingsactiviteit in 2005.

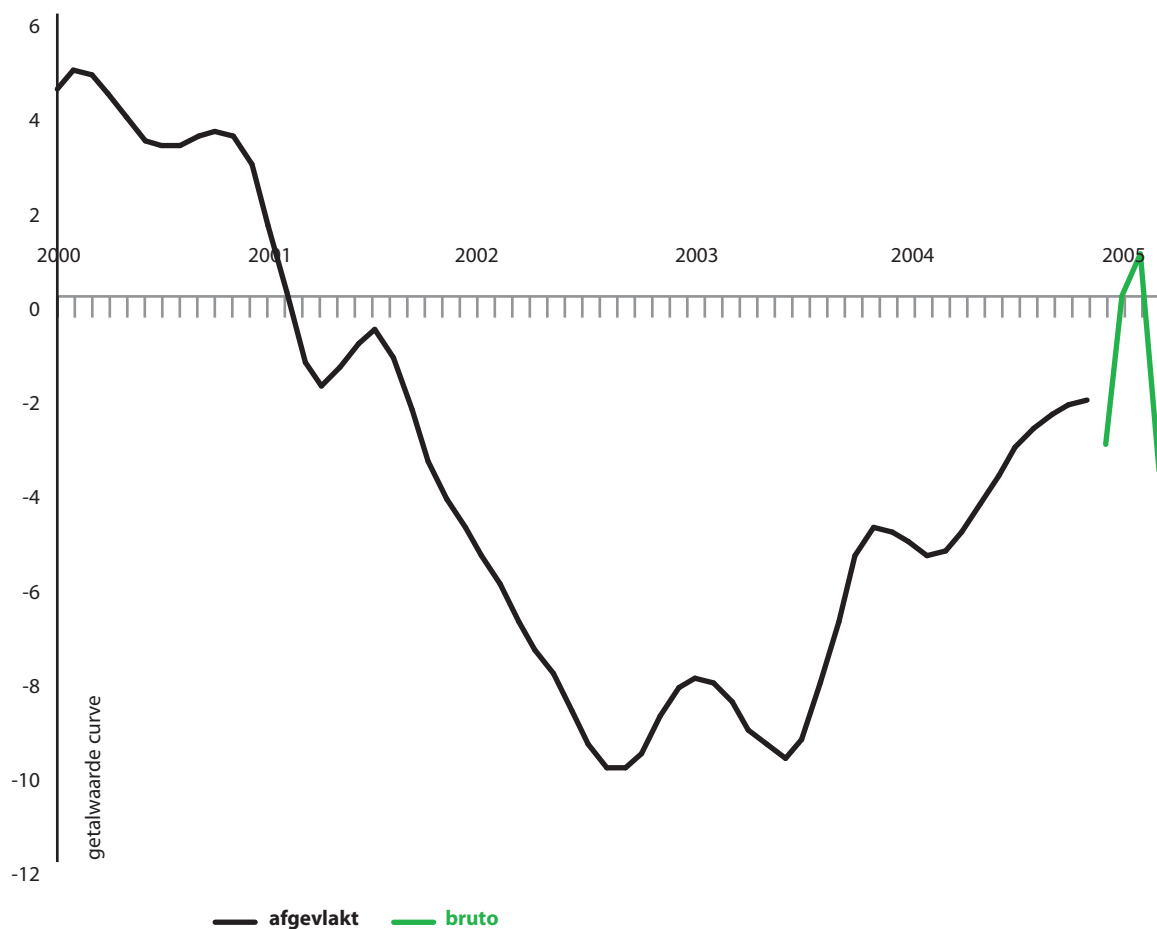
CONJUNCTUURCURVE HANDEL

BRON: NBB)

CONJUNCTUURCURVE BOUW

Bron: NBB)

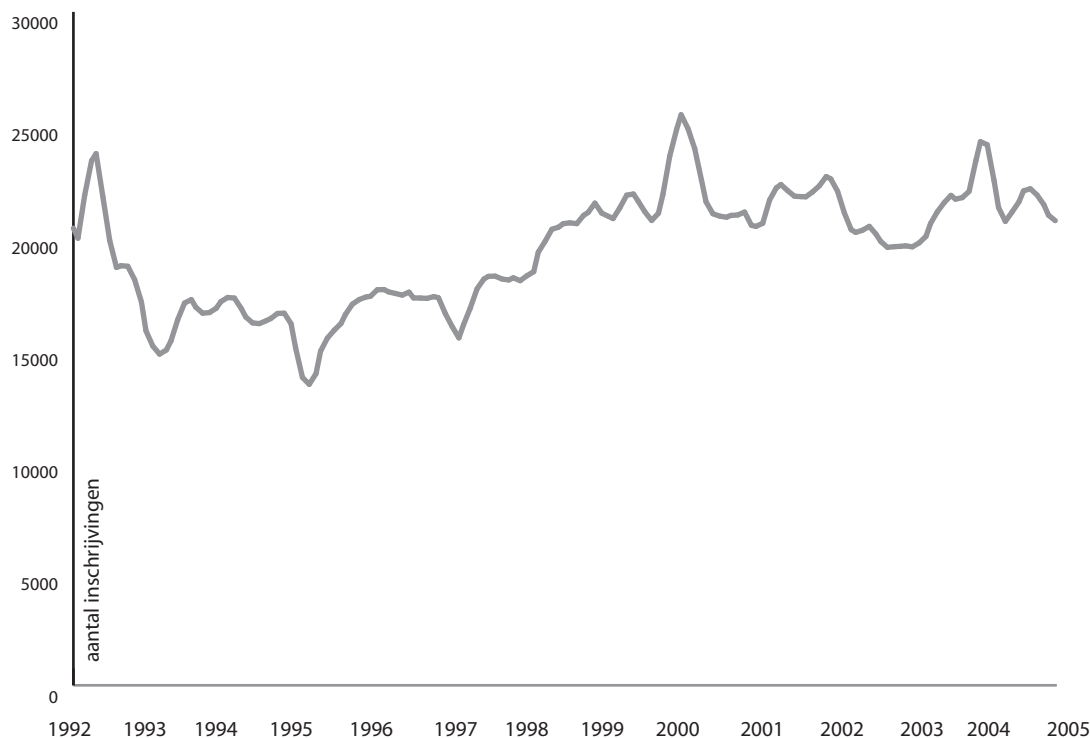
GEZINNEN

Het Belgische consumentenvertrouwen leek zich begin 2005 te herstellen van een dip in het laatste kwartaal van 2004, maar ging toch neerwaarts in april. Het stijgend pessimisme ten aanzien van de algemeen economische situatie is de voornaamste reden hiervoor. Parallel daarmee maken de gezinnen zich wat meer zorgen over hun financiële situatie. Desalniettemin verwacht het FPB dat de private consumptie in België met 1,8% zou aantrekken in 2005 omwille van een nog stijgende binnenlandse werkgelegenheid en een verdere daling van de spaarquote.

Tijdens het eerste kwartaal van 2005 registreerde Febiac 7,2% minder inschrijvingen van personenwagens in vergelijking met vorig jaar. Dit jaar werd echter geen tweejaarlijks autosalon georganiseerd wat onvermijdelijk een invloed heeft op de verkoop van voertuigen.

LANGE TERMIJNEVOLUTIE (TREND) VAN HET AANTAL NIEUW INGESCHEVEN PERSONEN- WAGENS

BRON: FEBIAC

ARBEIDSMARKT

De seizoengezuiverde cijfers van Federgon tonen aan dat de uitzendactiviteit in Vlaanderen op een hoog niveau staat en in het vierde trimester van 2004 stijgt met 2,8% op kwartaalbasis. Deze positieve evolutie is zowel terug te vinden in het bediendensegment (+1,7%) als het arbeiderssegment (+3,3%). In vergelijking met het laatste kwartaal van 2003 bedroeg de toename van het aantal uren uitzendarbeid 15,2%.

De VDAB heeft 40.977 vacatures (Normaal Economisch Circuit) ontvangen in maart 2005. Zowel op maand- als op jaarbasis betekent dit een verhoging met respectievelijk 18,2% en 22,8%. Indien de interimvacatures niet meegerekend worden, komt het aantal ontvangen werkaanbiedingen op 16.394 in maart 2005. Dit zijn er 25,3% meer dan in februari 2005 en 7,3% meer dan een jaar eerder. Vlaanderen telde 227.184 niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) eind maart 2005. Ten opzichte van maart 2004 is

dit een vermeerdering met 8,5%. Deze aangroei wordt deels verklaard door de opname van oudere werkzoekenden en PWA-werknemers in de werkzoekendencijfers.

De herziening van de vrijstellingen voor oudere werkzoekenden en hun geleidelijke opname in de werkzoekendencijfers duwen de statistieken al sinds augustus 2004 de hoogte in en dit effect zal zich de komende maanden en jaren nog verder laten voelen. In maart 2005 waren er bij de niet-werkende werkzoekenden 38.034 vijftigplussers. Jaar-op-jaar bekeken is deze categorie met 76,7% gestegen. Bij de NWWZ jonger dan veertig jaar, waar geen statistische aanpassingen spelen, sijpelt de betere conjunctuur door. Deze leeftijdsklasse ziet zijn rangen dan ook slinken met 2,7% op een jaar tijd.

De herziening van de vrijstellingen voor PWA-werknemers, die maakt dat deze groep sinds 1 oktober 2004 terug beschikbaar is voor de

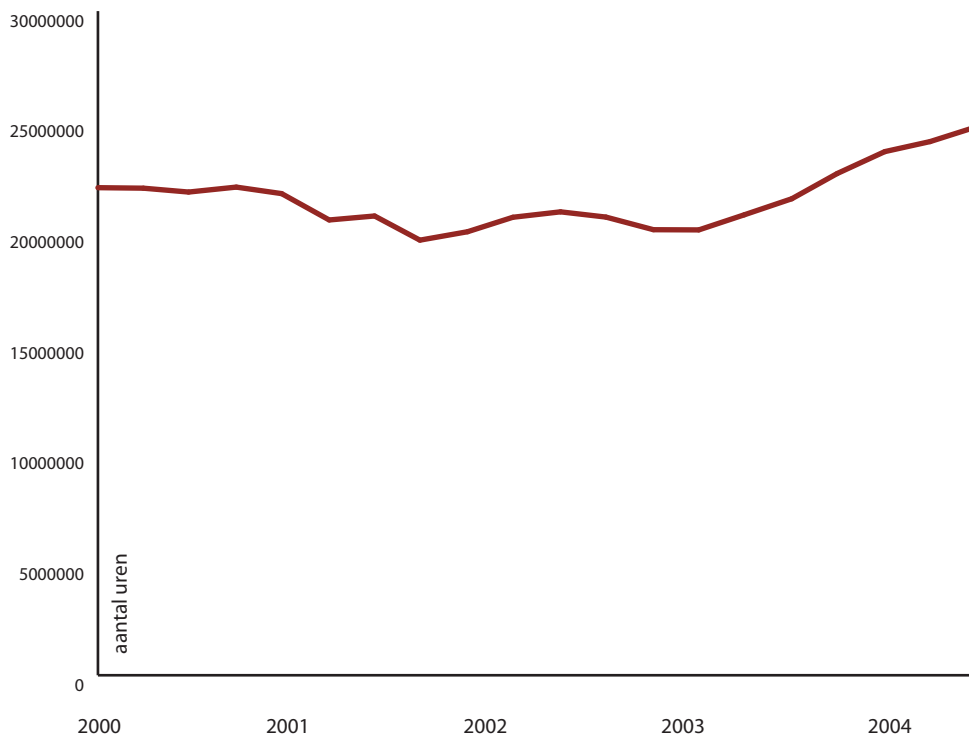
arbeidsmarkt, doet de werklozen cijfers sinds dan verder oplopen. Het opnemen van de PWA-werknemers in de werkzoekendenstatistiek komt tot uiting in de sterkere klim (op jaarbasis) van de vrouwelijke werkloosheid: +11,4% tegenover +5,2% bij de mannen in maart 2005. De meeste PWA-werknemers zijn immers vrouwen. De inschrijving van de oudere werkzoekenden en de PWA-werknemers zorgde in 2004 voor een extra aanwas van werkzoekenden. Deze groep schuift

maand per maand door en droeg in maart 2005 bij tot een aanzienlijke toename (op jaarbasis) van het aantal werkzoekenden met een werkloosheidsduur van 3 tot 6 maanden (+28,4%) en 6 maanden tot minder dan één jaar (+8,5%).

De Vlaamse werkloosheidsgraad, die de verhouding tussen het aantal werkzoekenden en de beroepsbevolking aangeeft, kwam eind maart 2005 op 8,5%. De mannelijke werkloosheidsgraad (6,9%) lag lager dan deze bij de vrouwen (10,5%).

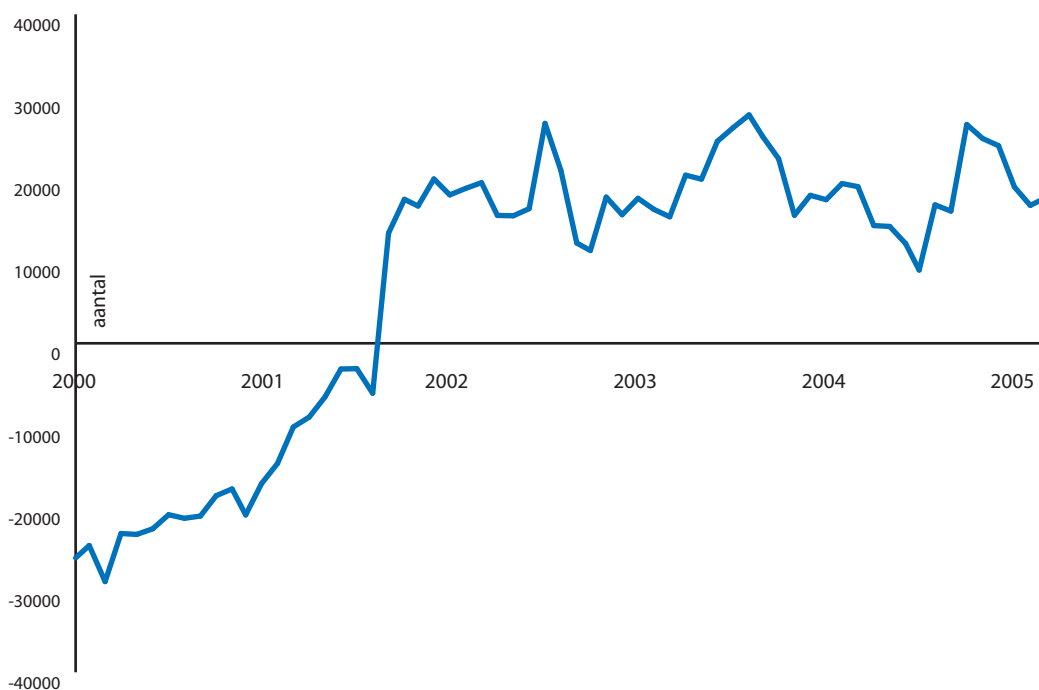
UITZENDACTIVITEIT (SEIZOENGEZUIVERD)

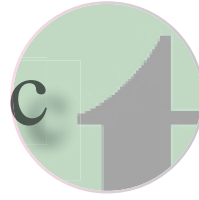
BRON: FEDERAGON

JAAR-OP-JAAR GROEI VAN HET AANTAL NIET-WERKENDE WERKZOEKENDEN

BRON: VDAB

EEN DIFFUSIE-INDEX VOOR VLAANDEREN

SITUERING

Om een beeld te schetsen van de Vlaamse conjunctuur maakt APS momenteel gebruik van een aantal indicatoren van de Nationale Bank van België (NBB), het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS) en andere statistiekinstellingen. Hoewel deze elk afzonderlijk een (partieel) beeld geven van een aspect van de Vlaamse conjunctuur (vb. vertrouwen van de industriële ondernemers, bouwactiviteit, inschrijvingen nieuwe personenwagens) blijft er toch nood aan een indicator die een samenvattend beeld geeft van het conjunctuurverloop in het Vlaams Gewest. Momenteel bestaat dit niet. Op het niveau van België daarentegen is er de algemene synthetische conjunctuurindicator van de NBB. Op internationaal niveau verwijzen we naar de OESO-indicator.

Er wordt onderzocht of een synthetische indicator kan worden uitgewerkt die rekening houdt met de specificiteit van de Vlaamse economische structuur en afhankelijkheid van de internationale conjunctuurbewegingen.

Algemeen zijn er drie methodes om een synthetische (conjunctuur)indicator te berekenen.

- Een kwalitatieve indicator (zoals de conjunctuurindicator van de NBB) is een samenvattende index, gebaseerd op bevragingen bij bedrijven of consumenten. Hun opinie wordt verwerkt tot een index die meestal maandelijks berekend wordt. De indicator wordt als proxy van de groeivoet van de globale economische activiteit (BBP) gebruikt, die op het moment van publicatie van de indicator nog niet beschikbaar is;
- Een kwantitatieve index (vb. conjunctuurindicator KBC) berust op objectief cijfermateriaal

over bijv. de evolutie van de consumptie, de investeringen, de uitvoer en dergelijke. Deze variabelen worden via statistische technieken tot één samengestelde index 'gesmeed';

- Een diffusie-index is conceptueel eenvoudiger en wil nagaan in welke mate een conjunctuuropleving of –inzinking zich verspreidt (vandaar de naam) doorheen de economische sectoren (bedrijven, subsectoren, gezinnen, overheid,...). De globale economische activiteit vertoont immers bepaalde fluctuaties in deelgebieden welke na verloop van tijd doordringen in andere sociaal-economische sectoren. In principe worden deze sectoren niet gewogen, maar wordt, voor de onderzochte variabele, nagegaan hoeveel sectoren in de beschouwde periode zijn gestegen.

De Administratie Planning en Statistiek heeft geopteerd voor een diffusie-index om volgende redenen.

- De basisdata zijn direct beschikbaar (er dienen bijv. geen interviews te worden afgenomen).
- De datatransformatie is beperkt en kan snel worden uitgevoerd.
- Het verband tussen de deelindicatoren en de synthetische index dient niet via econometrische technieken periodiek te worden herschat. Bij de diffusie-index moeten de lags tussen de ijkingreeks (groei van het bruto binnenlands product) en de samenstellende reeksen wel periodiek herschat worden.
- De waarde van de diffusie-index kan met voorgaande waarden worden vergeleken en vormt een goede aanwijzing van de stand van de conjunctuur.

Het gebruik van een diffusie-index maakt het mogelijk de conjunctuur zeer kort op te volgen.

Door gebruik te maken van voorlopende data (vooruitlopend op of ten minste samenvallend met de actuele conjunctuur), kan ook een blik in de (nabije) toekomst worden geworpen.

METHODE

De diffusie-index maakt gebruik van een zo groot mogelijk aantal tijdsreeksen met maandelijkse frequentie die een zo ruim mogelijk scala van economische activiteiten en sectoren weergeven. Deze worden gezuiverd van kalender- en seizoenseffecten.

De voor deze index geselecteerde reeksen hebben een voorlopend of samenvallend karakter. Het zijn reeksen (kalender – en seizoensgezuiverd) die voorlopen op of gelijklopen met een ijkingreeks. Dat is een getrouwe of aanvaarde maat van de conjunctuur. Het gebruik van voorlopende reeksen biedt in de eerste plaats het voordeel om een zekere voorspellende waarde te bewerkstelligen.

Bovendien heeft de publicatie van een reeks sowieso minstens enige vertraging. Heeft de reeks echter een voorlopend karakter, dan kan dit de eventuele “late” publicatie compenseren.

Het verschil tussen voor- en achterlopende reeksen wordt geïllustreerd in de gestileerde voorstelling van grafiek 1 (zie pagina 16). De fictieve ijkingreeks X (volle lijn) wordt hier afgebeeld samen met een hierop voorlopende en achterlopende reeks. De horizontale as is de tijdsas. De voorlopende reeks Y (stippellijn) bereikt een bepaalde waarde (bijvoorbeeld : 100) in de tijd vóór (op de grafiek links van) de ijkingreeks. Het omgekeerde geldt uiteraard voor de achterlopende reeks Z (streepjeslijn). Anders gezegd : de voorlopende reeks neemt op een tijdstip t1 de waarde 100 aan die de ijkingreeks op een later tijdstip t1 +lead zal aannemen. De lead geeft dus aan hoeveel tijd de voorlopende reeks voorloopt

op de ijkingreeks. De voorlopende reeks heeft een “voorspellende” waarde. De achterlopende reeks neemt op tijdstip t2 de waarde 100 aan, die de ijkingreeks reeds op een eerder tijdstip t2 – lag had aangenomen. De lag is dus de tijdsafstand tussen de achterlopende en de ijkingreeks.

De voormelde ijkingreeks is de groei op kwartaalbasis van het Vlaamse bruto binnenlands product (BBP). Het is een schatting, aangezien het federale Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) deze regionale kwartaalrekeningen niet berekent.

Op basis van de Belgische kwartaalgegevens werden de Vlaamse gegevens geregresseerd, gebruik makend van de vergelijking :

$$\ln(\text{groei_BBP_VLG}) = -0,772 + 1,167\ln(\text{groei_BBP_BEL})$$

waarin :

groei_BBP_VLG : groei op jaarbasis BBP van het Vlaams Gewest, basis 100

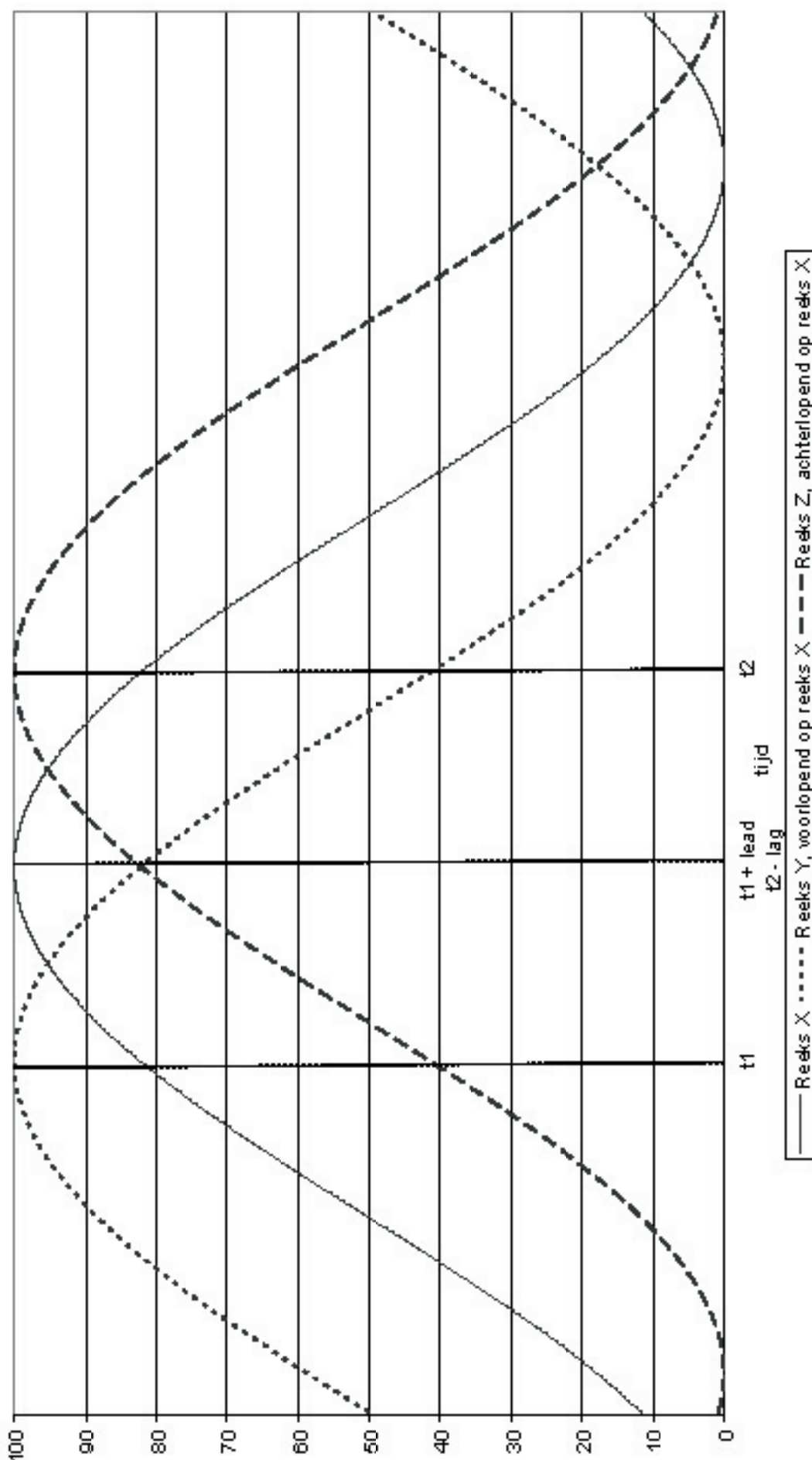
groei_BBP_BEL : groei op jaarbasis Belgisch BBP, basis 100

Deze vergelijking is geschat op de jaargroei cijfers van België, respectievelijk het Vlaams Gewest. Om deze bruikbaar te maken voor de schatting van de Vlaamse kwartaalcijfers, dienden de uitgangsgegevens (Belgische kwartaalgegevens) eerst getransformeerd te worden.

De afhankelijke variabele van de vergelijking werd aan inverse bewerkingen onderworpen om de Vlaamse kwartaaldata te verkrijgen.

Voor de schatting van de vergelijking is gebruik gemaakt van kalender- en seizoensgezuiverde data (marktprijzen). Als onafhankelijke variabelen werd dan ook voor dit gegevenstype gekozen. De verkregen kwartaal groei voor Vlaanderen wordt dan ook als seizoensgezuiverd beschouwd. Nu is het zaak de verkregen kwartaalreeks van het Vlaamse BBP te correleren met de maandgegevens van de conjunctuurreeksen. Hiervoor werden de kwartaalwaarden toegewezen aan de laatste maand van het kwartaal en de tussenliggende maanden werden door lineaire intrapolatie berekend.

GRAFIEK 1. IJ KINGREEKS EN VOOR- EN ACHTERLOPENDE REEKSEN

De in aanmerking te nemen reeksen dienden aan de volgende voorwaarden te voldoen :

- beschikbaar voor Vlaanderen (uitzonderlijk worden ook Belgische reeksen gebruikt wanneer het gewicht van Vlaanderen zeer groot is);
- maandelijkse frequentie;
- eenvoudig toegankelijk, dat wil zeggen dat ze (nagenoeg) kosteloos en in digitale vorm beschikbaar dienden te zijn;
- ze dienen op theoretische overwegingen of op basis van ervaring een indicatie te geven van de conjunctuur;
- bovendien wordt de voorkeur gegeven aan hoofdcategorieën, zoals de hoofdindustrie-groepen (zie volgende alinea).

Reeks per reeks en voor maand-lags van -12 tot en met +12 worden dan de correlatiecoëfficiënten berekend met de ijkingreeks. Om deze correlaties te bepalen werden voor de reeksen seizoensgezuiverde waarden gebruikt, naar analogie met de ijkingreeks.

Bovendien werden ze getransformeerd naar het relatief verschil van de som van de laatste drie maanden en de som van de daaraan voorafgaande drie maanden (TSAS_t).

$$TSAS_t = ((SAS_t + SAS_{t-1} + SAS_{t-2}) - (SAS_{t-3} + SAS_{t-4} + SAS_{t-5})) / (SAS_{t-3} + SAS_{t-4} + SAS_{t-5})$$

waarin : TSAS_t : TSAS van SAS_t in maand t
SAS_t : seizoensgezuiverde waarde van de variabele x in maand t

Deze transformatie werd doorgevoerd om de congruentie tussen de reeksen en de ijkingreeks te verzekeren : de groei van het BBP is immers de stock van de toegevoegde waarde gecumuleerd in de laatste drie maanden, vergeleken met de stock opgebouwd in de daaraan voorafgaande driemaandsperiode.

Bij uitzondering werden enkele reeksen getransformeerd naar het voortschrijdend driemaandsgemiddelde VSAS, gecentreerd op de derde maand (zie volgende alinea).

$$VSAS_t = (SAS_t + SAS_{t-1} + SAS_{t-2}) / 3$$

waarin : VSAS_t : VSAS van SAS_t in maand t

SAS_t : seizoensgezuiverde waarde van de variabele x in maand t

Voor elke reeks wordt vastgesteld voor welke lag de correlatiecoëfficiënt het grootst is. Is deze lag positief (met ander woorden loopt de reeks voor) of gelijk aan nul en is de correlatiecoëfficiënt groter dan 0,3, dan wordt de reeks geselecteerd voor de berekening van de diffusie-index. Ingeval er zowel significante positieve als negatieve leads voorkomen, dan werd een positieve lead gekozen. Voor de berekening van de index worden de geselecteerde reeksen in tijd vooruitgeschoven met de lag waarvoor de correlatie het grootst is. Voor de berekening van de diffusie-index van april 2005 wordt bijv. de waarde van februari 2005 genomen indien de betrokken reeks twee maanden voorloopt.

In navolging van het Amerikaanse instituut “The Conference Board”, dat belangrijke diffusie-indices voor de Amerikaanse economie opstelt, berekenen we, maand per maand, de volgende waarde die een indicatie vormt voor het verloop van een reeks of deelindicator :

- stijging met meer dan 0,05% ten opzichte van de voorgaande maand : +1
- evolutie tussen +0,05% en -0,05% ten opzichte van de voorgaande maand : +0,5
- daling met meer dan -0,05% ten opzichte van de voorgaande maand : +0

Voor de bepaling van de stijging, resp. daling, worden de afgevlakte (trend)waarden van de reeksen gebruikt.

Vervolgens worden alle waarden (1, 0,5 en 0), maand per maand, over alle reeksen gesommeerd, gedeeld door het aantal beschikbare samenstellende reeksen en vermenigvuldigd met 100. Dit is de waarde van de diffusie-index. Dit betekent dat de globale index waarden kan aannemen tussen 0 en 100.

Voor zover beschikbaar worden de seizoensgezuiverde en trendgegevens gebruikt die in de databases Ecodata (NIS) en Belgostat (NBB) geleverd worden. Indien ze niet beschikbaar zijn, werden de gegevens aan de hand van het

zgn. Census I-model gezuiverd van seizoens- en storingscomponenten. In principe werd het additief model gebruikt. Dit houdt in dat de trend berekend werd als het twaalfmaands gecentreerd voortschrijdend gemiddelde van de reeks. De seizoenscomponent wordt maand per maand (alle maanden januari, alle maanden februari,...) berekend als het gemiddelde van het verschil van de variabele en de trendcomponent. De seizoensgezuiverde waarde is het verschil van de ongezuiverde reeks en de seizoenscomponent.

GESELECTEERDE REEKSEN

De reeksen werden grotendeels aan de Belgostat- of Ecodata-databanken ontleend. Uit de in totaal 466 bestudeerde reeksen werden er 30 geselecteerd. Een overzicht hiervan wordt in tabel 1 weergegeven. Tenzij anders vermeld hebben alle gegevens betrekking op het Vlaams Gewest. De keuze werd beperkt tot hoofdcategorieën om te voorkomen dat specifieke sectorele of regionale aspecten te zwaar zouden doorwegen.

Om die reden werden de industriële sectoren beperkt tot de hoofdindustriegroepen namelijk energie, investeringsgoederen, intermediaire goederen, duurzame en niet duurzame consumptiegoederen. Onder de handelspartners werden de minder belangrijke handelsrelaties met Afrika en Oceanië om dezelfde redenen buiten beschouwing gelaten.

Twaalf reeksen komen voort uit de conjunctuuronderzoeken (ondernemersvertrouwen), uitgevoerd door de Nationale Bank van België (NBB). Het betreft telkens de gegevens voor het Vlaams Gewest. Naast de hoofdindustriegroepen komt ook de bouwnijverheid voor. De reeksen met betrekking tot de handel voldeden niet aan de voorwaarden om geselecteerd te worden : ze hebben namelijk niet de vereiste correlatie als voorlopende reeksen..

Acht reeksen betreffen de handelsbalans van België (NBB, INR), opgesplitst naar de wereldregio's

waarmee België handel drijft (nominale bedragen). Afrika en Oceanië werden niet opgenomen.

Drie reeksen zijn ontleend aan de trendindices van het aantal gewerkte uren en hebben betrekking op het Vlaams Gewest (NIS).

Drie reeksen werden betrokken uit BTW-statistieken (NIS) met betrekking tot omzet, investeringen en export, geaggregeerd op hoofdindustriegroepen (reële bedragen), Vlaams Gewest.

Twee reeksen zijn trendindices van de industriële productie (Vlaams Gewest) van het NIS.

Eén reeks betreft de trendindices van de nieuwe orders (NIS) in het Vlaams Gewest (bouwnijverheid) en een laatste reeks betreffende de openstaande werkaanbiedingen einde maand (gewone) in het Vlaams Gewest (NBB).

In de kolom “Transformatie variabele” van tabel 1 wordt verwezen naar de transformaties die zijn ondernomen om de variabelen met de ijkingreeks te correleren om aldus het al dan niet voorlopend karakter van de reeks te bepalen (zie vorige alinea). Soms werd voor deze transformatie het voortschrijdend gemiddelde (VSAS) gekozen in plaats van de TSAS (zie vorige sectie). Dit is gebeurd in het geval van de conjunctuurtest van de Nationale Bank van België. De waarden (punten) in de conjunctuurtests verwijzen naar het percentages van respondenten uit de steekproef, namelijk het percentage positieve antwoorden verminderd met het percentage negatieve. Het is dus niet nodig om relatieve verschillen te berekenen, zoals bij TSAS : de absolute verschillen komen reeds overeen met procentuele veranderingen ten opzichte van de totaliteit van de steekproef.

We hebben ervoor gekozen niet met absolute verschillen te werken, maar eenvoudig met een driemaands voortschrijdend gemiddelde (VSAS). De achterliggende gedachte is dat hier geen evenredig verband bestaat tussen de conjunctuur en de waarde die de conjunctuurtest aanneemt : veeleer is het zo dat een toenemend aantal positieve antwoorden wijst op een meer dan proportioneel verbeterende conjunctuur.

TABEL 1: GESELECTEERDE REEKSEN (EERSTE DEEL)

		variabele	max correlatie- coëfficiënt	standaard fout	lead (# maanden)
Aantal gewerkte uren		Bouwnijverheid	0,380	0,097	0
Aantal gewerkte uren		Duurzame consumptie- goederen	0,333	0,101	8
Aantal gewerkte uren		Halfabricaten	0,348	0,097	0
BTW-statistieken	Export	Halfabricaten	0,303	0,097	0
BTW-statistieken	Investeringsgoederen	TSAS	0,357	0,099	3
BTW-statistieken	Omzet	Halfabricaten	0,566	0,097	0
Conjunctuuronderzoeken	Beoordeling totale orderpositie	Halfabricaten	0,426	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Beoordeling van het peil van de voorraden afgewerkte producten	VSAS	-0,328	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Beoordeling van het peil van de voorraden afgewerkte producten	VSAS	-0,428	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Verloop orderbestand	VSAS	0,342	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Verloop uitgeoefende bedrijvigheid	VSAS	0,323	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Vooruitzichten verkoopprijzen drie volgende maanden	VSAS	0,457	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Vooruitzichten vraag drie volgende maanden	VSAS	0,447	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Vooruitzichten vraag drie volgende maanden	VSAS	0,359	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Vooruitzichten vraag drie volgende maanden	VSAS	0,506	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Vooruitzichten vraag drie volgende maanden	VSAS	0,362	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Vooruitzichten werkgelegenheid drie vol- gende maanden	VSAS	0,441	0,087	0
Conjunctuuronderzoeken	Vooruitzichten werkgelegenheid	VSAS	0,173	0,087	0

TABEL 1: GESELECTEERDE REEKSEN (TWEEDE DEEL)

		variabele	max correlatie- coëfficiënt	standaard fout	lead (# maanden)
Handelsbalans BELGIE		Amerika (continent) invoer	0,436	0,088	2
Handelsbalans BELGIE		Amerika (continent) uitvoer	0,349	0,088	0
Handelsbalans BELGIE		Azië invoer	0,452	0,088	0
Handelsbalans BELGIE		Azië uitvoer	0,517	0,088	1
Handelsbalans BELGIE		Centraal-Europa invoer	0,341	0,088	2
Handelsbalans BELGIE		Europa, andere uitvoer	0,383	0,088	0
Handelsbalans BELGIE		Intra-EU invoer	0,411	0,088	0
Handelsbalans BELGIE		Intra-EU uitvoer	0,544	0,088	0
Industriële productie		Bouwnijverheid	0,316	0,087	0
Industriële productie		Consumptiegoederen	0,321	0,103	0
Nieuwe orders		Bouwnijverheid	0,464	0,120	0
Openstaande werkaanbiedingen einde maand	Gewone		0,330	0,087	0

KENMERKEN

Om na te gaan of de bekomen diffusie-index een goed beeld geeft van de kwartaalgroei van het BBP wordt de correlatie tussen beide reeksen berekend voor een aantal leads en lags (zie tabel 2). Het blijkt dat de diffusie-index een licht voorlopend karakter heeft. Een lead van twee maanden geeft de beste fit. Daarom zal de finale diffusie-index deze zijn die twee maanden voorloopt op de conjunctuur. Dit wordt weergegeven in grafiek 2.

TOESTAND APRIL 2005

De diffusie-index bereikt in april 2005 een waarde van 45, tegenover 21 in maart. Van de beschikbare reeksen werd nagegaan of ze stegen, gelijk bleven of daalden ten opzichte van de voorgaande maand. De stijgende reeksen telden voor één punt mee in de index, de gelijkblijvende voor een half punt. De sommatie van deze (hele en halve) punten, gedeeld door het aantal beschikbare reeksen en vermenigvuldigd met 100, leverde voor april de voornoemde 45 (punten) op. Aangezien

gelijkblijvende reeksen zeer restrictief worden gedefinieerd als zijnde reeksen die tussen -0,05% en +0,05% wijzigden tegenover de voorgaande maand, is de waarde van de index bij benadering gelijk aan het percentage stijgende reeksen. De waarde van 45 voor april is een sterke stijging, maar dan wel in vergelijking met de uitzonderlijk laag scorende maand maart. Wanneer we de laatste maanden beschouwen, valt een stijgende tendens op in de periode vanaf september 2004 tot februari van dit jaar. Sedertdien lijkt deze trend echter gebroken. De opleving van april bereikt niet het niveau van februari (57). Voor de nabije toekomst wijst de diffusie-index dus niet op een eenduidig herstel.

De grafiek illustreert ook dat de diffusie-index reeds resultaten geeft voor april 2005, terwijl de BBP-reeks maar beschikbaar is tot en met maart 2004.

De diffusie-index volgt, ondanks een volatiel verloop, duidelijk de toppen en dalen van de recente conjunctuur. Heel duidelijk is de daling na de Aziatische crisis medio 1997, gevolgd door de opgang tot eind 1999, toen de index, samen met de conjunctuur, zijn hoogtepunt bereikte. Ook de dip begin 2003, in volle Irak-crisis, wordt mooi gereflecteerd in de index.

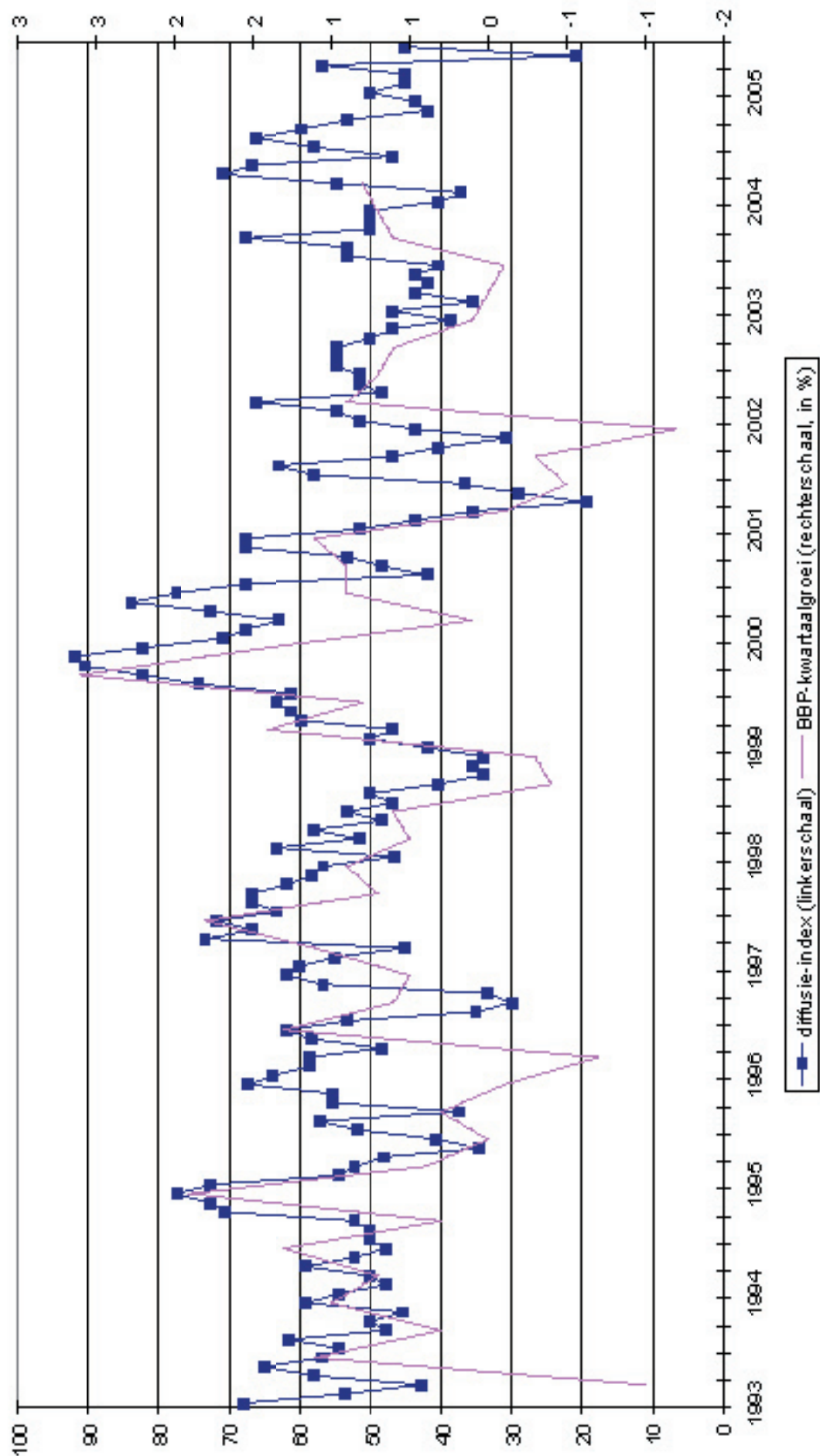
De becommentarieerde diffusie-index zal voortaan in elke Conjunctuurnota van APS verschijnen. In de serie APS-noT@S zal binnenkort een uitgebreide nota betreffende de methodologie van de diffusie-index worden gepubliceerd.

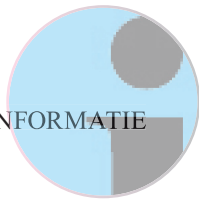
TABEL 2. CORRELATIES

	1993.3 - 1998.8	1998.9 - 2004.3	1993.3 - 2004.3
Correlatiecoëfficiënt lead 3	0,307 (0,126)	0,611 (0,125)	0,541 (0,088)
Correlatiecoëfficiënt lead 2	0,300 (0,125)	0,660 (0,124)	0,568 (0,087)
Correlatiecoëfficiënt lead 1	0,194 (0,124)	0,623 (0,123)	0,494 (0,087)
Correlatiecoëfficiënt lead 0	0,059 (0,123)	0,540 (0,122)	0,374 (0,087)
Correlatiecoëfficiënt lag 1	-0,026 (0,124)	0,435 (0,123)	0,286 (0,087)
Correlatiecoëfficiënt lag 2	-0,016 (0,125)	0,365 (0,124)	0,248 (0,087)
Correlatiecoëfficiënt lag 3	0,078 (0,126)	0,343 (0,125)	0,260 (0,088)

Noot: lag betekent het aantal maanden dat diffusie-index achterloopt tov de kwartaalgroei van het BBP, lead betekent het aantal maanden dat diffusie-index voorloopt tov de kwartaalgroei van het BBP

GRAFIEK 2. DIFFUSIE-INDEX

De *prognose van het Vlaamse BBP* komt als volgt tot stand: eerst wordt gezocht naar reeksen die correleren met de evolutie van het Vlaamse BBP (industriële productie, conjunctuurcurve verwerkende nijverheid, Belgisch BBP, BBP buurlanden). Er worden een aantal regressies uitgevoerd van deze reeksen op het Vlaamse BBP om na te gaan welke de beste 'fit' is. Daarbij worden deze logaritmisch getransformeerd. Vervolgens worden de reeksen 'vooruitberekend' aan de hand van ARIMA-prognoses. Voor het Belgische BBP worden de prognoses van een aantal instituten genomen. De bekomen waarden worden in het model ingebracht om aldus te resulteren in een schatting van de groei van het Vlaamse BBP voor het huidige jaar.

De *conjunctuurenquêtes van de Nationale Bank van België* bij de ondernemingen worden maandelijks uitgevoerd. Deze omvatten op regionaal vlak een aantal vragen bij de bedrijven uit industrie, handel en bouw over het verloop van de activiteit en de vooruitzichten. Zij zijn een belangrijke, en vooral actuele graadmeter van de conjunctuur.

Het *indexcijfer van de industriële productie* is een index die opgesteld wordt door het NIS op basis van enquêtes bij de ondernemingen; de

oorspronkelijke reeks wordt verbeterd voor de ongelijke duur van de maanden, seizoengezuiverd en afgevlakt om de trend te kunnen afleiden. Door het invoeren van het Prodcorn-systeem voor de maandstatistieken van de industriële productie zijn er, vanaf januari 1994, belangrijke wijzigingen inzake methodologie en resultaten.

De *capaciteitsbezettingsgraad* in de industrie wordt berekend door de NBB en geeft aan welk percentage van het geïnstalleerde productievermogen effectief wordt aangewend. De basisgegevens werden seizoengezuiverd om dan de trend te kunnen bepalen.

De statistiek van de *faillissementen, oprichtingen en stopzettingen* is afkomstig van Graydon Belgium NV. Deze registreert de gegevens bij de rechtbanken van Koophandel. Het telmoment is het ogenblik dat een vonnis geveld wordt (en niet het ogenblik waarop het vonnis gepubliceerd wordt in het Belgisch Staatsblad).

De *uitvoer van goederen* wordt berekend door het Instituut voor de Nationale Rekeningen. Deze regionaliseert nationale gegevens op basis van de postcode van de respondenten. De gegevens van multiregionale ondernemingen worden gecorrigeerd door in een enquête te peilen naar de regionale oorsprong van de uitvoer.

Het *consumentenvertrouwen* is gebaseerd op een maandelijks enquête van de Nationale Bank

van België. De indicator is het gemiddelde van de antwoorden op vier vragen (uit een langere reeks). Deze hebben betrekking op de economische situatie in België, de toestand van de werkloosheid en op de eigen financiële situatie en het spaarvermogen. Recent financiert APS ook dit onderzoek op Vlaams vlak. Pas binnen enkele jaren zal dit resulteren in een analyseerbare reeks.

De *inschrijvingen van personenwagens* zijn afkomstig van Febiac. Deze omvatten ook de personenwagens voor dubbel gebruik. De transit van motorvoertuigen is niet inbegrepen (diplomatieke nummerplaten, executieve nummerplaten, tijdelijke nummerplaten).

De *uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW)*: de volledig werklozen die niet gebonden zijn door een arbeidsovereenkomst en die werkloosheids- of wachttuitkeringen genieten, en bovendien zijn ingeschreven als werkzoekende voor een voltijdse betrekking. De oudere niet meer ingeschreven UVW's zijn hier niet inbegrepen.

De *langdurige UVW*: UVW's met een inactiviteitsduur van 2 jaar en meer, exclusief de oudere UVW's die niet meer ingeschreven zijn.

Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ of werkloosheid volgens EU-definitie): UVW's (exclusief ouderen), jonge werknemers in wachttijd (schoolverlaters), niet-werkende vrij ingeschreven werkzoekenden en andere categorieën

niet-werkende werkzoekenden die ingeschreven zijn.

Uitzendarbeid : gepresteerde uren uitzendarbeid (seizoengezuiverd) door arbeiders en bedienden; geëxtrapoleerde gegevens op basis van een enquête uitgevoerd door de beroepsvereniging der uitzendkantoren Federgon.

Werkaanbiedingen: door de VDAB ontvangen en vervulde werkaanbiedingen in het normaal economisch circuit. Niet alle werkaanbiedingen verlopen via de VDAB.

PUBLICATIES VAN DE ADMINISTRATIE PLANNING EN STATISTIEK

VRIND

(Vlaamse Regionale Indicatoren) geeft jaarlijks aan de hand van cijferreeksen een concreet beeld van wat de Vlaamse overheid doet, op welke terreinen zij actief is en welke resultaten per domein zij behaalt. Het VRIND-rapport 2003 is beschikbaar en kan schriftelijk besteld worden bij de administratie Planning en Statistiek. U betaalt vooraf 15 euro door storting op rekeningnummer 091-2202012-44 van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement AZF, afdeling AAD, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel.

CONJUNCTUURNOTA VOOR VLAANDEREN

verschijnt per semester en geeft actuele informatie over de Vlaamseconjunctuurindicatoren, naast een situering in een ruimere, internationale context. U kan gratis een gedrukte versie bekomen bij de administratie Planning en Statistiek.

STATIVARIA

is een wetenschappelijke publicatiereeks die aan de Vlaamse overheid, maar ook aan andere belangstellenden informatie bezorgt over maatschappelijke en politiek relevante thema's. De publicaties zijn gratis verkrijgbaar bij de administratie Planning en Statistiek.

VLAANDEREN GEPEILD

is het verslagboek van het colloquium dat op 6 mei 2003 plaatsvond. Hierin vindt men wetenschappelijke bijdragen op basis van analyses op de APS-Survey naar de waarden, houdingen en gedragingen van Vlamingen.

Alle publicaties zijn in pdf-formaat downloadbaar op de website 'Vlaamse statistieken' onder de rubriek "Publicaties". Voor meer info kunt u terecht op het telefoonnummer 02/553.57.84.

DE SITE VAN DE ADMINISTRATIE PLANNING EN STATISTIEK

De site van de administratie Planning en Statistiek

www.vlaanderen.be/APS

bevat een schat aan Vlaamse overheidsstatistieken. Deze site is een ideaal startpunt voor wie in de openbare statistiek een eigen weg zoekt. De website biedt zowel volledige cijferreeksen, toegang tot databestanden, als meer achtergrondinformatie over de thema's die in bovenvermelde publicaties aan bod komen.

Welkom op de website van APS
(administratie Planning en Statistiek)

Wie is APS?
Waarom op deze site
APS-helptdesk: Voor wie niet vindt wat hij zoekt op deze site
Abonneer u op onze nieuwsbrief **APS-Zine**
Heeft u suggesties? Steeds welkom!

APS-Publicaties

kies publicatie en klik op OK

OK

Recente nieuwsberichten

- **Cijfers:** rechtstreeks toegang tot cijfergegevens
- **Knooppunt:** vindplaatsen van statistische gegevens in binnen- en buitenland
- **Adressen:** contactpersonen e statistische instellingen
- **Over Cijfers (FRED):** informatie over statistiek
- **Tips:** voor goed gebruik van statistiek
- **Actuele Dossiers:** een (kleine) studie over een actueel onderwerp
- **Nieuwsberichten:** thematisch overzicht

- **Kenniscentrum Surveyonderzoek**
- **APS-Survey:** onderzoek naar "sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen"
- **Surveys in opdracht van Vlaamse overheden**
- **Vindplaatsen:** van surveyinstututen
- **Methoden:** inzake aspecten van surveyonderzoek

- **Online databases**
- **Basiskaart Vlaanderen**
- **Regionale en gemeentelijke statistieken**
- **Stedelijke Monografieën OnLine (SMOL)**
- **Multidimensionale bevraging van de databank - Demografie**
- **Federale overheid - Ecodata**
- **VDAB - Gemeentelijke Cahiers**
- **VDAB - Gedetailleerde gegevens werkzoekenden en vacatures**
- **VDAB - Gedetailleerde statistieken NWWZ op maat**
- **Provincie Limburg - AKcel**
- **Provincie West-Vlaanderen - Geoloket**

- **Kenniscentrum Strategisch Management**
- **Beleidsinformatie:** overzicht van beleidsplannen en indicatoren
- **Voorbeelden:** strategisch management
- **Methoden:** instituten voor strategisch management
- **Archief:** nieuwsberichten inzake strategisch en prestatie management

Nieuw op de site

Vlaanderen in cijfers

[APS-publicaties -> Vlaanderen in cijfers](#)

Stativaria 34: "Vlaamingen met een handicap of langdurige gezondheidsproblemen. Een verkennende schets van hun sociale positie en hun situatiebeleving aan de hand van concrete onderzoekscijfers"

[APS-publicaties -> Stativaria](#)

APS-not@s - Hoe representatief kunnen telefonische surveys zijn in Vlaanderen?

Vlaanderen in cijfers 2005
De administratie Planning en Statistiek brengt ook dit jaar 'Vlaanderen in cijfers' (VIC) uit. Deze praktische vouwfolder bevat de voornaamste socio-economische data over Vlaanderen gesitueerd in een Belgische context.
meer

Kerncijfers 2004 - Statistisch overzicht van België
Kerncijfers 2004 is een gratis kleinbrochure in een handig formaat uitgegeven door de FOD Economie afdeling Statistiek (het vroegere NIS). Deze brochure geeft een samenvatting geeft een van de rubriek Statistieken op de Website van de FOD Economie afdeling Statistiek.
meer

Uit-studie van Stichting voor de verbetering van de leef- en werkomstandigheden blijkt dat de Belg het zeer goed heeft
De Belgen zitten samen met de Finnen en de Oostenrijkers aan de top inzake levenskwaliteit in de Europese Unie. Dat zeggen ze zelf in een grootschalig onderzoek door de Stichting voor de verbetering van de leef- en werkomstandigheden, een EU-instelling in Dublin.
meer

Percepties van corruptie meten niet noodzakelijk realiteit
De meeste corruptie-indicatoren meten in de eerste plaats percepties, en niet de reël voorkomende corruptie. Dit brengt een aantal gevaren met zich mee. De meningen van burgers over corruptie bij de overheid worden sterk beïnvloed door hun algemene houding tegenover de overheid, en zijn niet noodzakelijk gebaseerd op eigen ervaringen.
meer

"Jaarbeeld 2004, Lokaal besturen in Vlaanderen
De Vlaamse gemeenten heffen in totaal 126 verschillende soorten belastingen. Bij de gemeenten werken 113.277 voltijdse equivalenten. 33,9% werkt bij het OCMW. Dat zijn enkele cijfers uit de publicatie "Jaarbeeld 2004, Lokaal besturen in Vlaanderen" van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, administratie Binnenlandse aangelegenheden.
meer

Eurobarometer-bevraagt de houdingen van Europese burgers ten aanzien van milieu
Deze speciale Eurobarometer, waarvan de resultaten recentelijk gepubliceerd werden, bevroeg voor het eerst de houdingen van burgers ten aanzien van milieu in de 25 lidstaten van het uitgebreide Europa. In elke lidstaat werden ongeveer 1.000 burgers bevroegd in de periode tussen 27 oktober en 29 november 2004. De vorige Eurobarometer rond milieu dateerde van 2002 en had betrekking op 15 Europese lidstaten.
meer

Lichaamsafmetingen van de Belg in kaart gebracht
De gemiddelde lichaamslengte van de Belgische bevolking tussen 18 en 65 jaar bedraagt 1m71. We worden steeds groter, maar hetzelfde geldt ook voor de andere lichaamsafmetingen. Dat blijkt uit het onderzoek van de Vlaamse Gemeenschap.

**Ministerie van de
Vlaamse Gemeenschap**

Samenstelling:

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Administratie Planning en Statistiek

Thierry Vergeynst

Dirk Festraets

Myriam Vanweddingen

Eindredactie: Thierry Vergeynst

e-mail : thierry.vergeynst@azf.vlaanderen.be

Technische en administratieve ondersteuning :

Guy De Smet

Caroline Temmerman

Verantwoordelijke uitgever:

Josée Lemaître

Directeur-generaal

Boudewijnlaan 30

1000 Brussel

Grafische vormgeving publicatie:

Guy De Smet

Druk: departement Algemene Zaken en Financiën

Uitgave: halfjaarlijks